

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kooste sidosryhmäkuulemisista

Valtion T&K-rahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yhteenveto kuulemisen muodoista

- Sidosryhmätilaisuus 15.11
  - Noin 150 osallistujaa
- Ota kantaa kysely 8.-22.11.2023
  - Määräaikaan mennessä vastauksia saapui yhteensä 47
- Business Finland pyöreän pöydän keskustelu yrityksille 21.11.
  - Noin 30 osallistujaa
- Suomen Akatemian sidosryhmätilaisuus 23.11.
  - Noin 100 osallistujaa

Kannanot ja koosteet

Ota Kantaa kyselyn lisäksi on vastaanotettu seuraavat kannanotot ja kuulemistilaisuuksien koosteet:

Taho	Ajankohta	Otsikko
Business Finland	21.11.2023	T&K-kuulemistilaisuuden työpajojen tulokset
ELY E-johtajat	21.11.2023	Näkemyksiä E-johtajilta
Kaupan liitto	10.11.2023	Investoinnit ja tuottavuus sekä TKI-viestit
Suomen Akatemia	23.11.2023	Sidosryhmätilaisuuden yhteenveto
Suomen Akatemia	30.11.2023	Kannanotto T&K-rahoituksen pitkän aikavälin suunnitelman laatimiseen
Tieteentekijät	16.11.2023	Odotamme T&K-rahoituksen käytön monivuotiselta suunnitelmalta tasapainoisuutta ja vakautta
Tulanet TK-ryhmä	29.11.2023	Ehdotus TK-kokonaisuudesta
Vaikuttavuussäätiö	7.11.2023	Ohjelma elinkeinoelämän ja tutkijoiden yhteistyön kehittämiseen
VTT	16.11.2023	VTT:n näkemyksiä kehyskautta pidemmästä tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) rahoituksen käytön suunnitelmasta

**Yhteenveto
sidosryhmien
kirjallisista
kannanotoista T&K-
rahoituksen käytön
monivuotiseen
suunnitelmaan**

**VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET**

Ota kantaa –kyselyyn vastanneet

Ministeriöt ja alainen hallinto

Sosiaali- ja terveysministeriö
Business Finland
TSV - Tieteellisten Seurain Valtuuskunta
CSC -Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Suomen Akatemia

Tutkimuslaitokset

Tutkimuslaitosten yhteenliittymä, Tulanet
Luonnonvarakeskus
Suomen ympäristökeskus
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Korkeakoulut, rehtorineuvostot ja lippulaivat

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu
Laurea-ammattikorkeakoulu
Jyväskylän yliopisto
Helsingin yliopisto
Aalto-yliopisto
Suomen tekoälykeskus FCAI
6G-lippulaiva

Sosiaali- ja terveysala

SOTE-osuuskunta Suomi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Etelä-pohjanmaan hyvinvointialue

Yritykset ja elinkeinoelämän liitot

Bayer Nordic SE
Elintarviketeollisuusliitto
Kaupanliitto
Suomen tekstiili & muoti ry.
Lääketeollisuus ry.

Ammattiliitot ja –järjestöt

Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimu ry
Tieteentekijät
STTK
Opetusalan ammattijärjestö OAJ
SAK
Tekniikan akateemiset
Palvelualojen työnantajat PALTA

Alueelliset toimijat

Satakuntaliitto
Etelä-Pohjanmaan liitto
Uudenmaan liitto

Muut

Vaikuttavuussäätiö
Tekniikan akatemia –säätiö sr.
Historiallinen aikakauskirja
Sosiaalisten innovaatioiden osaamiskeskuksen valmistelu ja pilotointi -hanke (1.2.-31.12.2023, ESR)

Yksityishenkilöt yhteensä 5

Yleiset huomiot

- Osaamisen ja koulutuksen merkitys toistui vastauksissa, ml. tutkijakoulutuksen lisääminen nähtiin tärkeäksi ja ehdotettiin vaikuttavuuspohjaista post doc-ohjelmaa (tutkimuslaitokset).
- Yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön merkitys nostettiin esille monin eri tavoin TKI-toiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi (Esim. Vaikuttavuussäätiö, Luonnonvarakeskus, Aalto, Tulanet, VTT, OAJ, Laurea, Lääketeollisuus, Arene)
- Rahoitussuunnitelman laatimisessa parlamentaarisen TKI-työryhmän periaatteet ovat hyvä lähtökohta (esim. tutkimuslaitokset, ammattiliitot ja –järjestöt, korkeakoulut). Samalla kuitenkin kannettiin huolta siitä, että TAE2024 päätöksissä periaatteita ei täysin noudatettu (esim. tutkimuslaitokset, ammattiliitot ja –järjestöt ja korkeakoulut).
- Rahoitusrakenteiden kehittämistä ja kriteerien tarkastelua (ml. Business Finland) toivottiin laueasti (Kaupan liitto, Satakuntaliitto, STM, OAJ, Tulanet, Unifi, Arene, korkeakoulut, SYKE, LUKE, Palta, Tekniikan akateemiset).
- Strategisuutta, pitkäjänteisyyttä, osaamiskeskittymien tukemista sekä yhteistyön lisäämistä kaivattiin eri vastaajaryhmissä.

Mitä T&K-rahoituksen monivuotisessa suunnitelmassa tulisi erityisesti huomioida?

- Osaamistason nosto ja osaajapulan ratkaisu, osaamisen huoltovarmuus (alueelliset toimijat, ammattiliitot, korkeakoulut, Suomen Akatemia)
- Korkeakoulujen perusrahoituksen vahvistaminen (korkeakoulut, Unifi, Arene)
- Nopeasti mutta lyhyen aikaa vaikuttavien toimien (monet suorat rahoitustuet) sijaan pitää pyrkiä löytämään ratkaisuja, jotka muuttavat rakenteita ja luovat uutta. Rahoituksen tulisi kannustaa uusia yrityksiä mukaan T&K-toimintaan (ml. PK-yritysten huomiointi ja rahoituskriteerien tarkastelu) (alueelliset toimijat, ammattiliitot).
- Panostettava korkeatasoisiin kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimusinfrastruktuureihin (SA, Arene, aluetoimijat) sekä ekosysteemeihin (lippulaivat, Unifi, Aalto).
- Tutkimuksen laatu tärkeää (korkeakoulut, Unifi, lippulaivat) Perustutkimusta on vaikea rahoittaa yksityisin varoin (ammattiliitot), mutta esitettiin myös näkemys, että julkisen rahan osuutta yritysten T&K-toiminnasta olisi kasvatettava (Palta).
- Yhteistyön tavoite ja T&K-järjestelmän kehittämisen periaatteet (ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys, kokonaisvaltaisuus, kilpailullisuus, vaikuttavuus, teknologianeutraalius, strategiset valinnat) saavat kannatusta aluetoimijoilta ja ammattiliitoilta.
- Vipuvaikutus on ymmärrettävä systeemisellä tasolla: kun luomme TKI-toiminnalle suotuisan ympäristön, yrityksillä on insentiivi lisätä TKI-toimintaansa, kohdistaa TKI-investointinsa ja toimintonsa Suomeen, sekä osallistua yhteishankkeisiin tutkimusorganisaatioiden kanssa (Aalto, FCAI).
- Yritysten näkökulmasta T&K-panostusten kaupallistamisen onnistuessa käynnissä olevien toimien tuotoksista saadaan mahdollisimman suuri kansantaloudellinen hyöty.
- Suunnitelman on oltava kokonaisvaltainen ja otettava huomioon koko TKI-järjestelmä (Arene). HVA:n, ammattikorkeiden ja kansalaisjärjestöjen roolista muistutettiin myös.

Mitkä ovat T&K-suunnitelman keskeisimmät toimenpiteet osaamistason noston, TKI-toiminnan kunnianhimon tason lisäämisen sekä yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön vahvistamiseksi?

- Osaamistason nosto vaatii
  - panostuksia perustaitoihin (aluetoimijat)
  - korkeakoulujen perusrahoituksen ennakoitavuutta, riittävää tasoa ja uusien aloituspaikkojen resursointi sinne missä on myös työpaikkoja (aluetoimijat, korkeakoulut, tieteen tekijät, ammattiliitot)
- Yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kunnianhimoista yhteistyötä tulee vahvistaa strategisella ja pitkäjänteisellä rahoituksella (SA, korkeakoulut). Myös EU-vastinrahoitus nousee esiin (korkeakoulut, aluetoimijat)
- Yritykset (Bayer Nordic SE) painottavat SA ja BF rahoitusinstrumenttien keskeistä roolia yhteistyöhankkeille, mutta myös EU- ja muiden kansainvälisten TKI-ohjelmien tehokkaampi hyödyntäminen on tärkeää 4 prosentin tavoitteen saavuttamisen kannalta.
- Uusimman tiedon hyödyntämiseen tarvitaan laajaa kansainvälistä yhteistyötä ja kasvavaa kansainvälisesti suuntautuneiden asiantuntijajoukkoa (aluetoimijat, TEK)
- Tutkimusinfrastruktuureihin tarvitaan pitkäjänteistä panostusta (tutkimuslaitokset, SA).
- Ekosysteeminen merkitystä korostetaan useissa vastauksissa (ml. Kaupan liitto, Lääketeollisuus, sote-toimijat).

Missä aikajärjestyksessä T&K-rahoituksen lisäyksiä tulisi mielestäsi kohdentaa?

- Ensin toimia, joissa vaikutusten saavuttaminen kestää mahdollisesti pitkään (aluetoimijat, ammattiliitot).
- Osaamistason nostoon on suunnattava ensimmäiseksi resursseja (aluetoimijat, ammattiliitot, korkeakoulut). Tohtoripilotti nähtiin keskeisenä, kuin myös korkeakoulujen perusrahoitus (korkeakoulut) sekä panostuksen koko koulutusketjuun perusopetuksesta lähtien (alueelliset toimijat).
- Tutkijanurien pitkäjänteinen tukeminen (ammattiliitot) ja tohtoreiden työllistyminen laveasti yhteiskuntaan (Aalto)
- Osaamiskeskittymiin (ml. infrastruktuurit) panostaminen (OAJ, lippulaivat, korkeakoulut, aluetoimijat)
- BF esitti huolen suomalaisten yritysten vähäisestä T&K-rahoituksesta. BF:n mukaan erityisesti viime vuosikymmenellä panostukset ovat painottuneet tutkijavetoiseen tutkimukseen.
- Yritysten näkökulmasta T&K-rahoitusta tulisi ensi sijassa kohdentaa kasvua tuottaviin investointeihin (Lääketeollisuus), mutta samalla huolehdittava kotimaisen tutkimusinfrastruktuurin parantamisesta (Bayer Nordic SE).
- Yritysten edustajat kohdistaisivat (ml. Lääketeollisuus) lisäyksiä ensin tavoilla, joilla varmistettaisiin kasvua tuovien alojen investoinnit.
- Tutkimus- ja kehityusrahoituksen kohdentamisessa on tärkeää hyödyntää tutkittua tietoa ja tehdä perusteellisia ennakkovaikutusten arviointeja. Suunnitelmaa ja painotuksia on tarkistettava systemaattisesti esimerkiksi kahden vuoden välein. (OAJ, sote-toimijat)

Puuttuuko ensimmäisestä, parlamentaarisen TKI-työryhmän laatimasta T&K-rahoituksen pitkäjänteisestä suunnitelmasta tai hallitusohjelman kirjauksista mielestäsi jotain olennaista?

- Suunnitelmasta uupuu toistaiseksi selkeä aikataulutusta sekä rahoituksen jakautuminen toimenpiteisiin. Vastauksen mukaan T&K-toiminnan ohjausta voisi myös selkeyttää. (aluetoimijat, ammattikorkeakoulut)
- Korkeakoulujen perusrahoitusta ei ole pystytty vahvistamaan hallituksen ensimmäisessä budjettiriihessä. On tärkeää, että parlamentaarisen TKI-työryhmän linjaamat järjestelmän kehittämissäperiaatteet näkyvät käytännössä myös rahoituksen suuntaamisessa. (ammattiliitot, korkeakoulut, STM)
- Keinot kehittää kansainvälisesti veto- ja pitovoimainen TKI-ympäristö (Unifi, aluetoimijat, lippulaivat, korkeakoulut, Tieteentekijät, ammattiliitot)
- Strategiset valinnat (lippulaivat)
- Yritysten investointien saaminen ripeään kasvuun vaatii yritysten näkökulmasta rohkeutta kohdentaa resurssit riittävän vaikuttavasti (esim. Huomioimaan brändiliiketoiminnan näkökulma).
- Soveltavan tutkimuksen suhteellista osuutta T&K-rahoituksesta tulisi kasvattaa (LUKE, ammattikorkeakoulut). Suunnitelmissa on tuotu esiin tutkimusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyön vahvistamisen tarve, huoli on siitä, että löytyykö riittävästi rahoitusinstrumentteja (Tulanet, korkeakoulut).

Mitä politiikkatoimia tarvitaan?

- Tarvitaan TKI-politiikan tavoitteiden kirkastamista läpi koko valtioneuvoston. TKI-politiikkaa tulisi kehittää enenevässä määrin poikkihallinnollisesti (ammattiliitot, Haaga-Helia).
- Kantansa ilmaisseet yritykset ja elinkeinoelämän etujärjestöt nostavat esiin huolen kansainvälisen osaavan työvoiman saatavuudesta. Tutkimustyön monitieteisyys edellyttää T&K-hankkeisiin monipuolista osaamispääomaa.
- Innovaatiomyönteinen, teknologianeutraali ympäristö (Unifi)
- Yritysten T&K-rahoitusinstrumenttien kriteereissä ei tule painottaa vain vientipotentiaalia (Kaupan liitto, Satakuntaliitto, STM, OAJ, Tulanet, Unifi, Arene, korkeakoulut, Palta, TEK).
- Digivihreä siirtymä sekä terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen voisivat toimia strategisten valintojen pohjana (aluetoimijat, Unifi).
- Tarvitaan vahva säädösten tuki tavoitteiden saavuttamiseksi (SA).
- Poliittikkatoimien tulisi olla nykyistä myönteisempiä kv-opiskelijoiden ja kv-osaajien suhteen (lippulaivat)

Millaista vaikutusta tulisi saada aikaan?

- Systeeminen muutos kunnianhimon nostamiseksi, osaamistason nousu ja osaajien liikkuvuus, ekosysteemit, houkutteleva toimintaympäristö. Tutkimuksen laajempi hyödyntäminen yhteiskunnassa, ja sen kautta hyvinvoinnin kasvu. (korkeakoulut, Unifi, lippulaivat)
- Keskeiset vaikutukset ovat niitä, että saadaan osaamista, tuottavuutta ja uudistuksia. Panostukset osaamistason nousuun ja korkean tason kansainväliseen tutkimustyöhön lisäävät vaikuttavuutta ja houkuttelee huippuosaajia Suomeen (CSC, Bayer Nordic SE, Loimu, Palta, OAJ, TEK, aluetoimijat).
- Aidosti uutta luova toiminta - sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä talouskasvu vahvistaa myös julkista taloutta ja mahdollistaa hyvinvointiyhteiskunnan toimintojen rahoittamisen (Aluetoimijat, OAJ, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Unifi).
- Vaikuttavuuden todentamisen vaikeus: pitkät aikajänteet ja toimijakentän laajuus haastavat. Tärkeää on pitkäjänteinen ja avoin kansallisen kokonaiskuvan seuranta myös laadullisin kriteerein. (Uudenmaan liitto, Tulanet, Arene, korkeakoulut, TEK)
- Useat yritysten edustajat (kuten Bayer Nordic SE) näkevät, että lisäpanostuksilla sekä konkreettisilla politiikkatoimilla voidaan turvata yrityksille vakaa ja ennustettava toimintaympäristö, joka kannustaa tekemään TKI-investointeja sekä sitoutumaan Suomeen myös pidemmällä tähtäimellä.

**Business
Finlandin
pyöreä pöytä
21.11.2023**

**VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET**

Tärkeimmät nostot pienryhmäkeskusteluista – Business Finland

Millä rahoituskannusteilla tai muilla toimilla valtio voi parhaiten kannustaa yritysten T&K-toiminnan määrän lisäämiseen Suomessa?	Millä rahoituskannusteilla tai muilla toimilla valtio voi parhaiten kannustaa yritysten T&K-toiminnan laadun ja kunnianhimon lisäämiseen Suomessa?	Millä rahoituskannusteilla tai muilla toimilla valtio voi parhaiten kannustaa yritysten ja tutkimus-organisaatioiden yhteistyön vahvistamiseen Suomessa?	Millä rahoituskannusteilla tai muilla toimilla valtio voi parhaiten kannustaa uusia yrityksiä suunnitelmallisen T&K-toiminnan tekijöiksi?
<ul style="list-style-type: none"> • Toimintaympäristö Suomessa tulee olla kannustava verrattuna kilpaileviin maihin • Elinkeinoelämää tulee kuulla, ettei rahoitusta ohjata liikaa ”ylhäältä” käsin • Instrumenttivalikoiman tulee olla monipuolinen TRL –akselilla – saumaton ketju perustutkimuksesta tuotekehitykseen • Keskittyminen korkean lisäarvon, jalostusarvon T&K toimintaan • Jatkuvuus koko polun osalta, pidempi näkyvyys ja ennustettavuus rahoitukseen • T&K-toiminnan rinnalle tuki tulosten kaupallistamiseen. • Kouluttaminen ja osaamisen kehittäminen osana projekteja. • Tilastot kuntoon	<ul style="list-style-type: none"> • Start-upit: kannusteita riskien jakoon epävarmuuden hallitsemiseksi • Start-upit: laaja osaamis pohja ja kyky tunnistaa deep-tech -lähtöjä • Suuremmat yritykset: veturityyppiset aloitteet, vetureiden sitoutumiskannusteet • Yleisemmin: vaikuttavuusnäkökulmat ja mittarit luovat myös kannusteita ja tahtotilaa • Yleisemmin: kansainvälistymistä ei sovi unohtaa • Osaavan työvoiman saatavuus niin kotimaasta kuin ulkomailta • Kuinka kannustetaan yrityksiä rekrytoimaan osaavia henkilöitä • Infran käyttömahdollisuus • Hyvien pienien ideoiden vauhdittaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Pitkäjänteisen strategisen yhteistyön alustat • TKI-infrastruktuureista kilpailuetu • Tutkimustoimijoiden perusrahoitus yritys-yhteistyöhön kannustavaksi • Osana pitkiä tutkimusprojekteja agileja vaiheita ja pilotointia, jolloin pk-yrityksille helpompi tulla mukaan. • Tutkimuksesta ideoiden siirto kaupallistamiseen ja yritystoimintaan ei toimi nyt hyvin ja hyviä ideoita jää hyödyntämättä. Huomiota tähän. • 'Joka raportissa todettu', mallit olemassa ja Suomella hyvä 'track-record'. Miten syvällisesti tätä pitää kehittää jos jo toimii, 'low-hanging fruit' • Pyrkimys kansainvälistymiseen esim. EU-instrumenttien käyttö. Miten varmistamme Eurooppana vahvuuksiamme nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa?	<ul style="list-style-type: none"> • Erillistoimet uusille T&K-toimijoille • Ketterä, toimialojen eroja ymmärtävä asiakaskeksinen rahoituspalvelu • Hakuprosessien yksinkertaisuus ja helppous • Ensin on oltava mahdollisuus kehittää ja testata kotimarkkinoilla. Ketterä pilotointi kotimaassa esimerkiksi tutkimusorganisaatioiden ja niiden testialustojen avulla. • Sukupolvenvaihdosvaiheet mahdollisuus saada uusia yrityksiä mukaan. • Julkinen sektori voisi tuoda vahvemmin esiin murroksia (esim. lainsäädännön muutokset) ja sitä kautta innostaa T&K-toimintaan

Suomen Akatemian sidosryhmätilaisuus 23.11.2023

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteenveto – Suomen Akatemia

- Osaamistason nostosta keskeisimmin esille mahdollisuus pitkäjänteisesti tohtorikoulutuksen uudistamiseen, osaamisen tuottavuuden kasvua toivottavasti pystytään toteuttamaan.
- 4 % tavoite numeerinen, mutta lopullinen tavoite Suomen tuottavuuden kasvu, ml. osaajien laadun ja määrän kasvattamisella.
- Yhteistyöstä monia näkemyksiä, fasilitointiin tarvitaan pitkäjänteisyyttä, olipa sitten esim. lippulaivoja tai jotain muuta.
- Kunnianhimon tasoon riittävän isot ja pitkät kokonaisuudet, SA-BF-yhteisrahoitus, rahoitusaukkojen paikkaaminen ja saumaton yhteensovittaminen. Riskinottokyky ja -halukkuus. Arviointiprosessin edelleen kehittämiseen tulee ilman muuta kiinnittää huomiota.
- Tiede ja tutkimus rajatonta.
- Ks. koko kooste kokousaineistosta!

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET